

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/502/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414202691
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5414202691.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, proti odporcovi: U. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. R. Q. XXXX/XX, T. O., v konaní o zaplatenie 1.570,36 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 4C/5/2014-51 zo dňa 31. júla 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku II., ktorým v prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľa zamietol a vo výroku III. o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e .**

Vo zvyšku **s a** rozsudku okresného súdu **n e d o t ý k a .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zaviazal odporcu povinnosťou zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 536,58 eur s 8,75 %-ným úrokom z omeškania od 01.07.2014 do zaplatenia, a to všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol. Zároveň súd navrhovateľovi priznal náhradu trov konania vo výške 32,- eur, ktoré uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Nárok navrhovateľa posudzoval okresný súd podľa § 1 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2 písm. a) až písm. y), ods. 3 až 8, § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, v znení účinnom ku dňu 03.02.2011, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 3 nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z.

Prvostupňový súd dôvodil tým, že vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení zákonov ako aj z listinných dôkazov dospel okresný súd k záveru o dôvodnosti žaloby v časti priznanej sumy, keď za nesporné považoval poskytnutie úveru navrhovateľom odporcovi vo výške 2.000,-eur a tiež úhradu na poskytnutý úver vo výške 1.463,42 eur. Odporca prevzal do vlastných rúk návrh aj s prílohami dňa 30.06.2014, k tomuto návrhu sa nevyjadril, na pojednávanie sa nedostavil a žalovanú sumu nerozporoval. Na základe prehľadu čerpania a splátok potom súd uznal dôvodnosť žaloby do výšky 536,58 eur na nesplatennej istine.

Pokiaľ sa týka príslušenstva pohľadávky, a to úrokov z úveru, okresný súd vzhľadom na charakter zmluvy ako spotrebiteľskej (navrhovateľ je právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a odporkyňa je fyzická osoba, ktorej bol úver poskytnutý na iný než podnikateľský účel alebo účel súvisiaci s výkonom jej povolania), skúmal, či boli splnené podmienky na jej uplatnenie.

V tejto časti okresný súd, čo sa týka uplatnených úrokov z úveru, žalobu zamietol, nakoľko vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že uzatvorená zmluva medzi navrhovateľom a odporcom je zmluvou, ktorá podlieha režimu zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. a ako taká musí obsahovať náležitosti obligatórne uvedené v § 9 tohto zákona. Pri posudzovaní predmetnej zmluvy mal okresný súd zistené, že v uzatvorenej zmluve tieto náležitosti absentujú, a to predovšetkým náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. j), k) zákona. Ďalej prvostupňový súd dôvodil, že podľa písm. j) musí zmluva obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov a podľa písm. k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Posudzujúc obsah zmluvy, dospel okresný súd k záveru, že tieto údaje v nej absentujú. V zmluve je síce uvedená RPMN, ako aj celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť, avšak nie je z jej obsahu zrejmé, z akých predpokladov navrhovateľ pri výpočte RPMN vychádzal.

Ďalej okresný súd poukázal na to, že v zmluve je uvedená výška mesačnej splátky úveru 63,11 eur, počet splátok 60 a splatnosť ku každému 15-temu dňu v mesiaci, ako aj konečná splatnosť, avšak jednotlivé splátky nie sú rozčlenené na istinu, úroky a iné poplatky. Len z celkovej mesačnej splátky nie je možné zo stany spotrebiteľa zistiť výšku zostatku nesplatenej istiny ani úrokov. Všetky uvedené náležitosti zákon uvádza ako obligatórne a ich neuvedenie sankcionuje tým, že úver bude bez úrokov a poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z.). Podľa okresného súdu, nakoľko navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno v preukázaní naplnenia všetkých podmienok vyžadujúcich zákonom na to, aby mu mohla byť priznaná aj táto časť uplatneného nároku a keďže ním poskytnutý úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov, okresný súd v časti o zaplatenie úroku z úveru a poplatkov jeho nárok zamietol. V tejto súvislosti okresný súd uviedol, že uvedené náležitosti zákon vyžaduje uviesť priamo v zmluve. Nemožno ich teda nahradiť formou splátkového kalendára, na ktorý zmluva priamo ani neodkazuje, pričom zo splátkového kalendára predloženého na pojednávaní zástupcom navrhovateľa okresný súd nemal bezpochyby preukázanú jeho existenciu v čase podpisu zmluvy, ani jeho doručenie odporcovi.

Pokiaľ sa týka úroku z omeškania okresný súd aplikoval ust. § 517 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. a priznal úrok z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyššie ako základná úroková sadzba ECB. Dôvodil, že v právnych vzťahoch vzniknutých do 31.01.2013 je potom základná úroková sadzba 8,75 %. Tento úrok z omeškania okresný súd priznal od 01.07.2014, a to z dôvodu, že podľa výzvy k splateniu úveru poskytol navrhovateľ odporcovi lehotu na zaplatenie 15 dní od odoslania výzvy. Okresný súd nepriznal navrhovateľovi vyčíslenie kapitalizovaného úroku vo výške 99,24 eur z čiastky 1.696,58 eur od 11.04.2013 do 11.12.2013 a vo výške 59,85 eur zo sumy 1.570,36 eur od 12.12.2013 do 20.05.2014, nakoľko bol, ako vyplýva so žaloby, vypočítaný z celej navrhovateľom uplatňovanej sumy 1.696,58 eur, resp. po úhrade dňa 11.12.2013 vo výške 126,22 eur zo sumy 1570,36 eur, ktorá pozostáva aj z úroku z úveru aj z poplatkov, pričom ako je už vyššie zdôvodnené pre nespĺnenie podmienok vyžadujúcich zákonom, úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Keďže navrhovateľ kapitalizovaný úrok vyčísliť sumárne, nebolo možné zo strany okresného súdu preskúmať uplatnené úroky jednotlivo z istiny, úroku z úveru a poplatkov, a preto v tejto časti nepreukázaného nároku žalobu zamietol.

O trovách konania okresný súd rozhodol v zmysle ust § 142 ods. 2 O .s. p., podľa ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Navrhovateľ voči rozsudku podal odvolanie, ktorým žiadal, aby súd v časti zamietnutého návrhu zrušil vec a vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, eventuálne zmenil predmetný rozsudok tak, že predmetnej žalobe v celom rozsahu vyhovie. Prvostupňový súd dospel k nesprávnym záverom v časti, ktorá sa týka uplatnených úrokov z úveru, ktoré zamietol, nakoľko podľa okresného súdu v posudzovanej zmluve absentujú náležitosti uvedené v ust. § 9 ods. 2, písm. j), k) zákona č. 129/2010 Z. z. Nestotožnil sa so záverom okresného súdu, že v zmluve je síce uvedená RPMN a ktorú má spotrebiteľ zaplatiť, avšak nie je z jej obsahu zrejmé, z akých predpokladov navrhovateľ pri výpočte RPMN vychádzal. Rovnako

sa nestotožnil so záverom prvostupňového súdu, že v zmluve je síce uvedená výška mesačnej splátky úveru, avšak jednotlivé splátky nie sú rozložené na istinu, úroky a iné poplatky. Poukázal na to, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa ust. § 9 ods. 1 cit. zákona a neobsahuje náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. a) až písm. k), r) a y) a § 10 ods. 1 cit. zákona. Podľa odvolateľa logickým výkladom právnej normy je možno dospieť k záveru, že preto, aby súd mohol považovať zmluvu o spotrebiteľskom úvere za „bez úrokov a bez poplatkov“, musia byť v rovine hmotného práva kumulatívne splnené podmienky dané spojku „a“. Súd prvého stupňa si spojku „a“ vykladá bez akéhokoľvek odôvodnenia vo význame spojky „alebo“, čím do veľkej miery zmenil dosah tohto ustanovenia a navyše tento výklad právnej normy žiadnym spôsobom neodôvodnil. Ďalej uviedol, že slovné spojenie, ktoré použil zákonodarca v ust. § 9 ods. 2 písm. j) cit. zákona „všetky predpoklady použité na výpočet RPMN“ nemá explicitne legálnu definíciu, ale tieto predpoklady sú implicitne uvedené vo vyššie citovaných zákonných ustanoveniach. Navrhovateľ poukázal tiež na to, že zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch je priamou implementáciou ustanovení Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. Preto má navrhovateľ za to, že ak uviedol do ÚZ výšku, počet a termíny splátok, konal v zhode s ustanovením zákona a smernice 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. Poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 440/2011, podľa ktorého výklad pomocou smernice má len marginálny význam, vrátane skutočnosti, že podľa tabuľky zhody predloženej na rokovanie Národnej rady SR ust. § 11 ods. 13 zákona o DPH nie je priamou implementáciou žiadneho ustanovenia smernice. Z uvedeného vyvodil, že ak je ustanovenie zákona priamou implementáciou smernice podľa tabuľky zhody, tak výklad zákona pomocou smernice nemôže mať okrajový význam. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odvodzoval od znenia strohých zákonných noriem, pričom prepätý formalizmus v takýchto prípadoch nemá svoje opodstatnenie a rovná sa sofistikovanému odmietnutiu spravodlivosti. Podľa odvolateľa uniesol bremeno tvrdenia, keď v žalobnom návrhu tvrdil, že došlo k zospoplatneniu poskytnutého úveru v deň 27.03.2013 a výzva bola odoslaná, pričom bremeno dôkazov niesol priložením podacieho poštového hárku. Súd prvého stupňa pochybil, keď dôkaz - listinu podací hárk nevykonal v súlade s § 129 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p., teda čo do výroku, ktorým okresný súd návrh vo zvyšku zamietol a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu v časti zamietajúceho výroku a v závislom výroku o trovách konania potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. V nenapadnutej časti, v ktorej uložil prvostupňový súd odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 536,58 eur s 8,75 %-ným úrokom z omeškania od 01.07.2014 do zaplatenia, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, ostalo rozhodnutie okresného súdu nedotknuté.

Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Odvolacie námietky navrhovateľa odvolací súd nepovažuje za dôvodné.

Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia

autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu, nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej osoby, ktorá predstavovala právny úkon s dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav.

Práve s ohľadom na uvedenú koncepciu spotrebiteľského práva bol prijatý aj zákon č. 129/2010 Z. z. a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti, a to práve tie uvedené v § 11 zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

V zmluve dojednanej medzi účastníkmi v písomnej forme nie je dojednaná určitým a zrozumiteľným spôsobom úroková sadzba poskytnutého úveru. Vzhľadom na skutočnosť, že pre túto náležitosť je predpísaná písomná forma a ide o podstatnú esenciálnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nepostačuje uvedenie RPMN, ako aj celkovej čiastky, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť, keďže nie je z jej obsahu zrejmé, z akých predpokladov navrhovateľ pri výpočte RPMN uvedenej v zmluve vychádzal. Nemožno prijať argumentáciu odvolateľa, ktorý odkázal na úverové podmienky, obsahujúce spôsob výpočtu úrokovej sadzby, keďže táto nebola vyčíslená jasným a zrozumiteľným spôsobom, ale určuje len mechanizmus jeho výpočtu. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, ťažko formulovanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa zrejme uniknú. Pokiaľ tak aj napriek tomu dodávateľ urobí, nespráva sa v právnom vzťahu poctivo a takémuto dojednaniu nemožno priznať právnu ochranu (nález Ústavného súdu ČR z 11.11.2013 sp. zn. I. ÚS/3512/11).

Pokiaľ ide o právne posúdenie veci, právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení súd vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Prvostupňový súd v súdenej veci použil správny právny predpis, ktorý aj správne aplikoval (§ 9 ods. 2 písm. j/, k/, § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) a aj správne interpretoval. Odvolací súd sa stotožnil s postupom prvostupňového súdu, pokiaľ konštatoval, že len z celkovej mesačnej splátky nie je možné zo strany spotrebiteľa zistiť výšku zostatku nesplatenej istiny ani úrokov, resp. iných poplatkov, pričom ide o obligatórne náležitosti uvedené v zákone. Preto za správny považoval postup prvostupňového súdu, pokiaľ úver vyhodnotil za bezúročný a priznal len skutočne poskytnutú sumu odporcom nevrátenú spolu s úrokom z omeškania.

Navrhovateľ v odvolaní neuvádza žiadne nové relevantné skutočnosti a ani nepredložil žiadne nové dôkazy, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené už prvostupňovým súdom. Správny je preto aj záver prvostupňového súdu o priznaní úrokov z omeškania od 01.07.2014, keďže ohľadne výzvy k splateniu úveru, ktorý poskytol navrhovateľ odporcovi, správne ustálil, že z predloženého podacieho hárku nevyplynulo, kedy bola táto zásielka na prepravu skutočne odoslaná. Následne potom správne priznal tento úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby odporcovi, t. j. od 01.07.2014. Z uvedeného dôvodu je odvolacia námietka navrhovateľa, týkajúca sa unesenia dôkazného bremena ohľadne predloženia podacieho hárku z pošty v súvislosti s výzvou, nedôvodná.

Podľa odvolacieho súdu z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými okolnosťami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Preto prvostupňový súd neporušil právo navrhovateľa na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení relevantných skutkových zistení nechýba žiadna skutočnosť, alebo okolnosť, ale naopak, tieto

sú náležitým spôsobom vyhodnotené vo vzájomných súvislostiach a to spôsobom, ktorý predpokladá zákon.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil, vrátane výroku o trovách konania, ktorý taktiež vykazuje vecnú správnosť.

Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 224 ods. 1 s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O. s. p., keď odporca bol v konaní úspešným účastníkom. Odporca si však náhradu trov konania neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik trov konania nevyplýva, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.